

Державна/наддержавна регіональна політика. Децентралізація

матеріальних та нематеріальних активів (природних, інфраструктурних, соціальних, історико-культурних, людського капіталу та інших); формування карти активів територіальної громади з визначенням їх обсягу та взаємозв'язків з подальшим з'ясуванням переваг і сильних сторін; визначення пріоритетних напрямів розвитку територіальної громади на основі актив-орієнтованого підходу; формування стратегії та програм розвитку територіальної громади й узгодження їх з регіональними та загальнодержавними стратегіями та програмами.

Список літературних джерел:

1. Ільїна М. Класифікація територіальних громад на основі актив-орієнтованого підходу // Економіка природокористування і сталий розвиток – 2018.- № 1 (2). -С.53-56.
2. Сото Е. Загадка капіталу. Чого капіталізм перемагає лише на Заході і ніде більше. Київ: Наш формат. 2017. – 332с.
3. Mathie A. Asset-based and citizen-led development: Using a diffracted power lens to analyze the possibilities and challenges / Alison Mathie, Jenny Cameron, Katherine Gibson // Progress in Development Studies – 2017. – No. 1. – P. 54–66.
4. Бенівська Л.Я. Територіальна громада як суб'єкт регулювання розвитку територій: теоретичні аспекти // Регіональна економіка. – 2018. - №1. – С.30-39.

Бистряков І.К., д.е.н., професор,
Клиновий Д.В., к.е.н., с.н.с., доцент
Державна установа "Інститут економіки природокористування
та сталого розвитку Національної академії наук України"

ЕКСТЕРИТОРІАЛЬНІ ПЛАТФОРМИ УПРАВЛІННЯ ПРИРОДНИМИ АКТИВАМИ ПРОСТОРОВИХ УТВОРЕНЬ

Анотація. Розглянуто концептуальні засади розбудови сучасних територіальних бізнес-екосистем на основі природних активів з використанням засобів та механізмів платформної економіки. Визначено сутність бізнес-екосистемного підходу до організації взаємодій влади, бізнесу і населення на базі інформаційно-технологічних платформ мережевої колаборації економічних суб'єктів у сфері використання природних активів. Окреслено коло потенційних учасників просторових бізнес-екосистем. Запропоновано базові публічно-приватні формати управління сталим просторовим розвитком.

Ключові слова: бізнес-екосистема, сталий розвиток, просторове управління, платформна економіка.

Державна/наддержавна регіональна політика. Децентралізація

У перше десятиліття XXI століття в більшості розвинених країн було сформовано базові засади платформної економіки як специфічної системи господарювання в рамках загального концепту цифрової економіки, що побудована на діяльності онлайн-посередників, тобто операторів платформних утворень, які функціонують у вигляді Інтернет-платформ, доповнюючи традиційну економіку й забезпечуючи специфічними методами процеси виробництва, розподілу, обміну й споживання благ [1]. Ключовим інструментом платформної економіки є інтерактивна інтернет-платформа у вигляді технологічно орієнтованого, автономного комунікативно-контентного електронного майданчика для підтримки й реалізації взаємодії між різними стейкхолдерами цифрової економіки з метою створення загальної цінності. На територіальному рівні фактично зароджується новий тип господарювання та управління розвитком регіонів і громад зустрічними взаємодіями структур публічного управління, бізнесу і населення через відкриті, багатофункціональні електронні портали бізнес-екосистемних взаємодій з масою користувачів, що вимагає окремого дослідження.

Предметом дослідження є сукупність економічних відносин, що формуватимуться в рамках електронних платформ полісуб'єктної системи управління природними активами просторових утворень. Метою дослідження є визначення цільової функції інноваційних платформ управління природними активами, які створюватимуться для забезпечення сталого розвитку територіальних утворень.

Завданнями дослідження є: визначити місце і роль платформної економіки у сучасному управлінні активами, охарактеризувати електронні платформи як екстериторіальну складову просторової системи управління природними активами, окреслити основні шляхи впровадження платформного інструментарію у просторову систему управління природними активами територіальних утворень.

Платформна економіка виникає за умови становлення бізнес-екосистем, усередині яких різні економічні агенти, включаючи бізнес-структури, споживачів та органи публічного управління, можуть взаємодіяти через мережу комунікацій, створюючи разом спільні вартості. Подібна взаємодія характеризується явищем так званої мережевої колаборації. Сталий розвиток природно-господарських систем неможливо забезпечити без прямої участі у створенні комунікативних платформ публічного сектору управління як носія повноважень із розпорядження загальнонародною власністю, якою є природні ресурси. Сучасна платформна економіка відкриває широкі можливості для високоефективного полісуб'єктного структурного управління активами територіальних утворень: по-перше, для публічного, відкритого і прозорого залучення у господарський обіг територіальних ресурсів, включаючи природний капітал, а по-друге, для пошуку можливостей та

Державна/наддержавна регіональна політика. Децентралізація

фінансових ресурсів здійснення природно-господарської діяльності на принципах структурного управління та проектного фінансування.

При цьому, базовою формою структурного управління природно-господарською системою на перспективу повинна стати така інтегральна електронно-інформаційна платформа, що формується на базі мережі Інтернет. Вона повинна мати екстериторіальну основу, тобто таку, що виходить за географічні рамки конкретної території. Це має бути простір зустрічі і взаємодії усіх економічних та інституціональних агентів сфери використання природних ресурсів – органів влади, структур місцевого самоврядування як інституціональних суб'єктів, що від імені народу України реалізують права власності на природні ресурси, підприємств державного сектору, а також бізнес-структур як користувачів природними ресурсами та споживачів продукції і послуг – громадян країни, що організує їх в бізнес-екосистему (рис.1).

Головне призначення цифрової платформи управління активами території – це ефективне подолання, за рахунок її екстериторіального характеру, як просторових, так і правових, інформаційних та інших перепон та полегшення транзакцій для носіїв проектних ідей, інвесторів і власників ресурсів, що заважають інтеграції останніх як дієвих економічних активів до господарського обігу. Сутність просторового управління природними активами в межах загального концепту платформної економіки при цьому зводиться до створення просторових умов в якості управлінської структурної платформи для реалізації завдання оцінки, прогнозування і планування майбутньої господарської діяльності через генерацію проектних ідей як бізнес-задумів, спрямованих на вирішення проблем територіального розвитку та пошук і використання необхідних матеріальних, інформаційних, фінансових, людських та інших ресурсів для подальшого впровадження їх в життя за допомогою технологій проектного менеджменту.

Залученням через платформу різноманітних учасників, включаючи структури бізнесу та публічного управління і громадського сектору, передбачається створення високоефективної полісуб'єктної системи просторового управління природно-ресурсними активами, що використовує публічно-приватні взаємодії у двох базових форматах – контрактному та спільної діяльності.

Об'єднана територіальна громада (ОТГ) має стати ключовою ланкою впровадження структурно-проектного управління на базі платформної економіки, що функціонуватиме як бізнес-екосистема низового рівня, в якій природні ресурси розглядаються як інтегративний природно-господарський комплекс, зі здійсненням відповідних заходів системно-інтегрального характеру та управлінських синергетичних дій.

Державна/наддержавна регіональна політика. Децентралізація

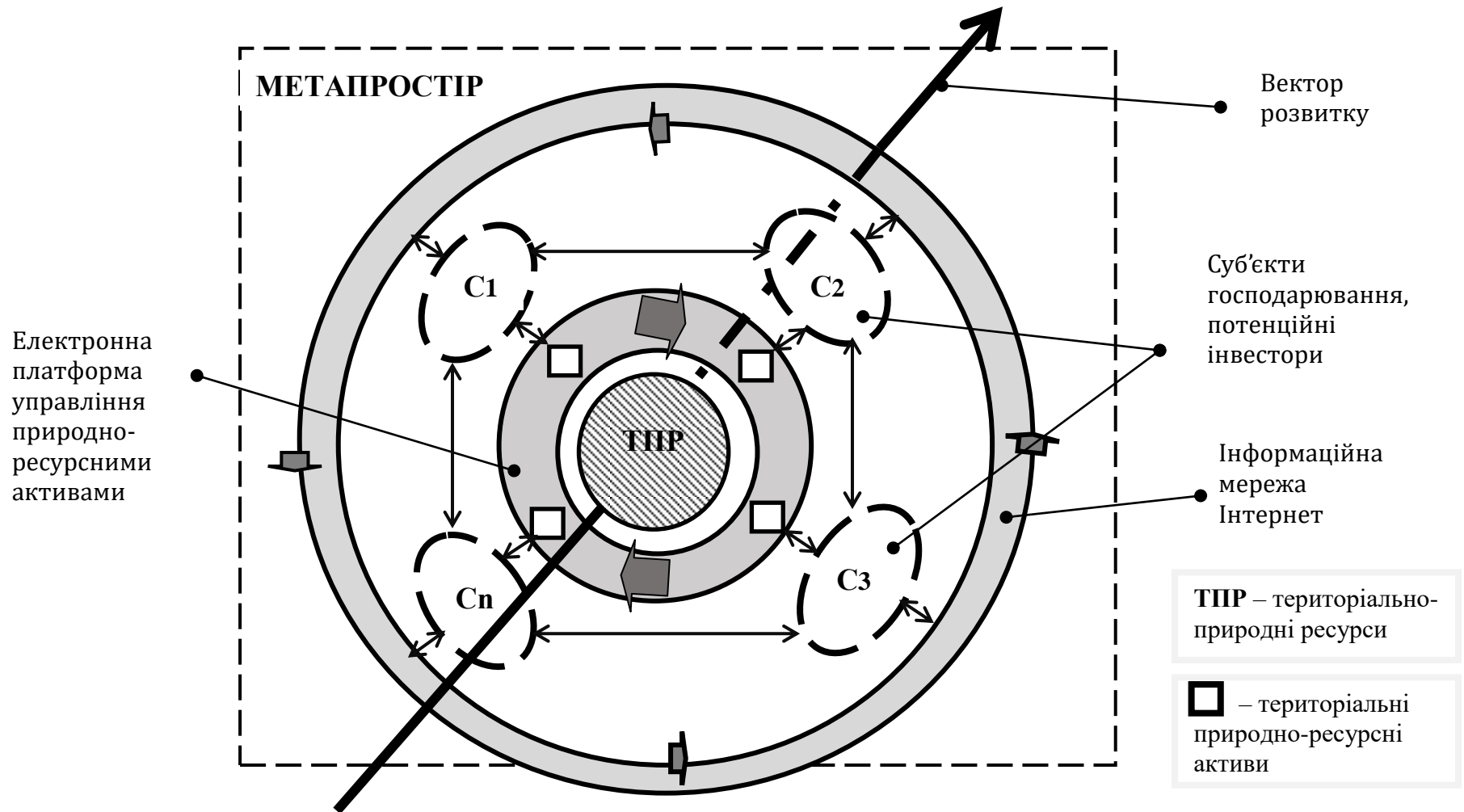

Рис. 1. Схема екстериторіального комунікативного метапростору управління природно-ресурсними активами

Державна/наддержавна регіональна політика. Децентралізація

Таким чином, на сьогодні об'єктивно виникає нагальна потреба суттєвої активізації й упорядкування господарської діяльності в Україні на засадах платформної економіки, з визначенням системоутворюючої функції територіального рівня, що передбачає розвиток на муніципальному та регіональному рівнях електронних платформних форм управління природно-ресурсними активами із широким залученням як місцевої влади, так і бізнесу та населення для вирішення завдань територіального розвитку.

Список літературних джерел:

1. Купревич Т.С. Цифровые платформы в мировой экономике: современные тенденции и направления развития /Т.С.Купревич // Економічний вісник університету. – 2018. – Вип. 37(1). – С. 311-318.

Булах І. І., викладач-методист
Агротехнічний коледж Уманського
національного університету садівництва

РЕФОРМА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ МЕШКАНЦІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Від початку незалежності Української держави в різні роки було ініційовано та проведено низку фундаментальних реформ, які вплинули та впливають на розвиток і функціонування багатьох соціальних інститутів економічних та політичних процесів в Україні. Українці неодноразово спостерігали за тим, як змінювались одні й ті ж самі конституційні норми в частині розподілу повноважень між Президентом, Парламентом та Урядом в залежності від політичної кон'юнктури. Але така зміна жодним чином не відображалась на якості життя громадян нашої держави, які й надалі продовжували стикатись з одними і тими ж самими проблемами конкретного міста, селища чи села: дитячі садки і школи, які закривались через брак фінансування, неефективна первинна медична допомога або ж взагалі її відсутність, забрудненість водойм, відсутність якісної питної води та багато іншого. Тому найбільш актуальною та соціально затребуваною реформою стала реформа місцевого самоврядування в Україні, яка впливає не тільки на форму публічного управління, а й на конституційний устрій в Україні. В українському законодавстві з'являється нова форма в адміністративно-територіальному устрої держави – об'єднані територіальні громади.

Реформа системи адміністративно-територіального устрою націлена не лише на оновлення та поліпшення елементів системи управління, що неналежно